

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Qiryah ne'emanah

kolel Nevi'im u-khetuvim

Sefer Yesha'yah

Shelomoh ben Yitshaq

Fyorda, 5567 [1806/1807]

DN

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9839

סא (א) רוח אדני יהוה עלי יען משה יהוה אתי לבשר עניים
 שלחני לחבש לנשברי לב וקרא לשבויים דרור ולאסורים פקה
 קוח : (ב) לקרא שנת רצון ליהוה ויום נקם לאלהינו לנחם כל
 אבלים : (ג) לשום לאבלי ציון לתת להם פאר תחת אפר שמן
 ששון תחת אבל מעטה תהלה תחת רוח כהה וקרא להם אילי
 הצדק מטע יהוה להתפאר : (ד) ובנו תרבות עולם שממות
 ראשנים יקוממו וחדשו ערי הרב שממות דור ודור : (ה) ועמדו
 זרים ורעו צאנכם ובני נכר אפריכם וכרמיכם : (ו) ואהב כהני
 יהוה תקראו משרתי אלהינו יאמר לכם חיל גוים האכלו וכבודם
 תתימרו : (ז) תחת בשהתכם משנה וכלמה ירנו חלקם לבן

בארצם

ר ש י

סא (א) יען ישח • אין משיחה זו אלא לשון שררה וגדולה : פקח קוח • פקח
 חת מלקוח ושבים והתירוהו : לקרוח לשבויים דרור • כלומר לבשר להם
 צרות הגאולה : (ב) שנת רצון • שנת פייס ורצון : (ד) אילי הנדק • לשון
 חילנות כמו (לעיל ז') מהילים אשר חמדתם ומטע ה' יורה עליו :
 (ה) אכריכם • מנהיגי המחרישה : (ו) כהני ה' גשיחו הקצ"ה : חיל
 גוים נכסי עמויא : תתימרו • אתם תכנסו תחתיהם בכבוד שנטלו עד הנה :
 (ז) תחת בשהתכם • שהיה משנה אף הם כלמה ירנו חלקם כלומר תחת
 אשר

ב א ו ר

(הכשדי) • (ד) שוממות ראשונים יקוממו • שהיו שוממות מדורות הראשונים , הם
 יקומו אומן • (רד"ק) • ערי חורב • קרווין , דהואה מרבן • (הכשדי) • (ה) ועמדו
 זרים • ועמדו מעלמס , יקומו ממקומם , וינאו לעבוד אתכם • (רד"ק) • וכן תרגמתי
 אשכנזית • אפריכם • חרשי השדה (אקקערסלויטע) , והנה מלת אפר (ירמיהו
 כ"א כ"ג) דומה מאוד למלת (אקקער) כל"א , וכן נקראת חלקת שדה
 (אגער) בלשון רומי , ובלשון יון (אגראס) • ובורמיכם • עובדי כרמיכם • (רד"ק) •
 (ז) ואתם וגו' • לא תהיו כרמיכם לעבוד עבודתכם , כי בני נכר יעשו אותה , ותהיו
 פניים , לעבוד את ה' , כמו הכהנים , שהיו מוכנים ומומנים לעבודת בית המקדש , כן
 תהיו פניים מעסקי העולם , ותתעסקו בתורת אלהים , ובדברי חכמה , לדעת את ה'
 (הכ"ל) • תתימרו • ענין התרוממות והתפארות , מלשון יתאמרו כל פועלי און (תהלות
 כ"ד ד') , והיו ד תחת אל"ף , בחילוף אה"י , וראה שם בביאור החכם ר' יואל ברי"ל ז"ל •
 (ז) הרת וכו' • חלף דנהמתון ואתכנעתון , על חד תרין בעבון , דאמרית לבון , אייתי
 לבון • (הכשדי) • בשתכם וגו' • הנה דבר הנביא פה בלשון נוכח ונפתר כאחד , כמו
 (מלכים א' כ"ב כ"ק) שמעו עמים כלם , ודומיו • וכלמה וכו' • תחת , אזכר , עומד
 במקום

ישעיה סא סב

בְּאַרְצָם מִשְׁנֵה יִירָשׁוּ שְׂמֵחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָּהֶם : (ח) פִּי אֲנִי יְהוָה
אֲהַב מִשְׁפָּט שֹׁנֵא גֹזֵל בְּעוֹלָה וְנָתַתִּי פְעֻלָּתָם בְּאַמַּת וּבְרִית עוֹלָם
אֲכַרֹּת לָהֶם : (ט) וְנִזְדַּע בְּגוֹיִם זִרְעָם וְצִאצְאֵיהֶם בְּחוֹךְ הָעַמִּים
כִּלְרֵאֵיהֶם יִכִּירוּם כִּי הֵם זִרְעַ בְּרַךְ יְהוָה : (י) שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בִּיהוָה
הַגֹּל נִפְשִׁי בְּאַלֹהֵי כִי הִלְבִּישָׁנִי בְּגָדֵי יִשְׁעַ מְעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי כְּחֹתֵן
יִכְהֵן פָּאֵר וְכִפְלָה תַעֲדָרָה כְּלִיה : (יא) כִּי כְּאַרְץ הוֹצִיאָ צִמְחָה
וְכִנְנָה יִרְוַעֶיהָ הַצִּמְיָה בֵּן אֲדֹנָי יְהוִדָה יִצְמִיחַ צְדָקָה וְתִהְלָה נֶגְד
כָּל־הַגּוֹיִם :

סב (א) לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֲחַשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֲשַׁקוּט עַד־
יֵצֵא בְּנֵה צְדָקָה וַיִּשׁוּעַתָּה כְּלִפִּיד יִבָּעַר : (ב) וְרָאוּ גוֹיִם צְדָקָה
וְכָל

ר ש י

אשר עד הנה חמיד עמי היו רוננים כלמה חלקם ישראל שיהיה חבל כמו (איכה
3) קומי רוני כלילה וכמו (מלכים א' כ"ב) ותעבור הרנה דחחאב : (ח) כי
חגי ה' חוכב משפט שוגא גזל בעולה . לכך חגי מקבל עולות מעובדי כוכבים
שכולן גזל : ונתתי פעולתם של ישראל שתהא בחמת או ונתתי פעולתם שפעלו
שכר שסבלו גירופי העובדי כוכבים על כבודי בחמת : (י) כחתן . אשר ילביש
לבושי פאר ככהן גדול : וככלה תעדה כליה . תכשיטיה : (יא) כי כהרץ
תוציא צמחה וגו' :

סב (א) לְמַעַן צִיּוֹן אֲעִשֶׂה וְלֹא אֲחַשֶׁה עַל מַה שֶׁעָשׂוּ לִּי : לֹא אֲשַׁקֵּט . לֹא יִהְיֶה
שָׁלוֹם לִפְנֵי עַד יֵצֵא כְּנוֹסֵה גְדָקָה : (ב) יִקְבְּנוּ . יִפְרֹשְׁנוּ : (ד) צְעוּלָה .

מיושבת

מבלל יופי

סא (א) בושח , דברי הנביא כנגד המשיח שהמשיח אמר כן יען משח ה' אותי או הם דברי
הנביא על עצמו וטעמו רבה גדל ומכה אותי להיות שליח בחלה הכחמות וכן ומשחת את
חזאל תמשח לכביא תסתיד אל תגעו במשיח ולפי שמוני המלכה והגדולה על ידי משיחה כאמר
למנוי אף על פי שאינו על ידי משיחה בלשון משיחה : פקח קוח , שם בהכפל העין והלמ"ד
כמלת פתלתול ופירושו פתוח המאמר ואף על פי שהוא כתב שתי מלות ענינו
אחת ויש לפרש שענינו שתי מלות ויהיה קוח מקור מן לקח ומשפטו פקח
לקוח כלומר לפתוח אותם ולקחתם מהגלות והריק"ס כתב כי קוח הוא שם בית הסהר נקרא כן
לפי שהאסורים לקוחים וכלואים שם ופירושו פקח קוח לפתוח להם בית הסהר : (ג) מעטה
תהילה , שם ענינו ענין העטיפה בכסות והוא משל על רוח הקדש כי אין מעטה תהילה הסך
רוח כהה אם לא יהיה דרך משל כי מצאנו גם כן מעטה ולבישה רוח כמו ורוח לבשה את עמי :
כְּדָה , תאר לנקבה וכן והיא כהה ופירושו רוח קצרה ופלושה וכן וכהתה כל רוח כי רוח
ישראל קצרה בגלות : אילי הנדק , מקיפו הנדק או יהיה שם כלל לכל אילן כמו כי
יבשו